

Lezing in het kader van de tentoonstelling 'Extreem! Overleven' (Teylers Museum, Haarlem)

Lezingendag Vrienden van het Teylers Museum, 6 april 2004
Koninklijk Nederlands Instituut der Onderzoek der Zee (NIOZ), Texel.

Zeevogels in Antarctica

Jeroen Creuwels

Hoe keizerspinguïns, tijdens de barre Antarctische winter en in dicht opeengepakte kolonies op het zeeijs hun ei op hun poten uitbroeden, is veel mensen wel bekend. Veel minder bekend is, hoe stormvogels, naast pinguïns de belangrijkste vogelgroep in Antarctica, in deze extreme omgeving kunnen overleven en hier hun jong kunnen grootbrengen. Alterra-Texel doet daarom in het kader van het Nederlands Polair Programma (NPP) al sinds 1984 onderzoek naar deze vogels. In 1996-1999 werd een nieuw onderzoek gestart en werd de broedbiologie van twee stormvogelsoorten nauwkeurig in kaart gebracht met een automatisch weeg- en identificatiesysteem. In het begin leek dit onderzoek even in duigen te vallen doordat er veel sneeuw was gevallen en Reuzenstormvogels in de kolonies konden landen en daar de boel flink verstoorden. Niet alleen bleken Reuzenstormvogels met veel smaak onze studieobjecten op te peuzelen, ook skuas maakten dankbaar van de gelegenheid gebruik om in de steek gelaten eieren op te eten. Uiteindelijk werden toch veel gegevens verzameld en bleek o.a. dat stormvogels in enkele dagen honderden kilometers vliegen om een maaltijd voor hun jong bijeen te scharrelen. Zo'n maaltijd kan wel 40% van hun lichaamsgewicht bedragen. Ook zal in het praatje aan bod komen hoe biologen zelf overleven op een afgelegen rotseilandje, en hoe ze ondanks de primitieve leefomstandigheden uiterst geavanceerde elektronische apparatuur en computers bleken te kunnen gebruiken voor het onderzoek aan stormvogels.

Jeroen Creuwels

Alterra-Texel
Marine and Coastal Zone Research
PO Box 167
1790 AD Den Burg
The Netherlands

Jeroen@Creuwels.nl